

неконституційними у разі звернення до Конституційного суду України.

Інкліюк А.І.

*студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРОФЕСІЙНІ ПРАВА АДВОКАТА

Адвокатська діяльність передбачає безперервний зв'язок адвоката з іншими індивідами. Для того щоб виділити адвоката з-поміж інших соціально значущих професій виникла необхідність відокремити професійні права адвоката, які вказують на його особливу роль у правничій сфері суспільного життя. У своїй професійній діяльності крім особистих прав адвокати наділені і професійними правами, що мають своє законодавче закріплення в Законі України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність», в інших законодавчих актах.

Закон України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність» містить певний перелік прав адвоката, втілення яких не суперечать закону, Правилам адвокатської етики і договору про надання правової допомоги.

Адвокат повноважний надсилати адвокатські запити, включаючи запити для отримання копій документів до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань, а також до фізичних осіб (за згодою таких фізичних осіб) (Закон України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність»: чинне законодавство станом на 08 вересня 2016 року: Офіц. Текст. – К.: Алерта, 2016. - 48 с.). Це означає, що адвокат у своїй діяльності є повноважною особою щодо здійснення таких запитів, оскільки пересічним громадянам такого права не надається. У своїй діяльності адвокат покликаний бути безпосереднім представником особи у її зносинах з особою (фізичною чи юридичною) і будь-яким іншим суб'єктом права. Ці відносини, як правило, виникають з необхідності врегулювання прав і обов'язків обох сторін. В цьому виявляється важлива суспільна роль і значимість адвокатської діяльності, адже головним завданням адвоката є захист і представництво суспільних інтересів.

Права адвоката особливо проявляються в процесуальному законодавстві. Так, Кримінальний процесуальний кодекс України передбачає ряд випадків обов'язкової участі захисника у справі: коли мова йде про скоєння злочину неповнолітньою особою або осіб, які у зв'язку із своїми фізичними чи психічними вадами не мають змоги самостійно здійснювати своє право на захист, а також осіб, що не володіють мовою, якою провадиться судочинство. Адвокат повноважний використовувати на підприємствах, в установах і організаціях необхідні для захисної діяльності документи і матеріали, крім тих, що можуть містити інформацію, доступ до якої обмежений.

Діяльність адвоката на стадії попереднього розслідування примушує слідчого та особу, яка провадить дізнання, уважніше ставитися до процесу збору доказів, критикувати їх з різних точок зору, приймати на основі них рішення в кримінальній справі. Важливу роль у захисті прав та особистих інтересів обвинуваченого відіграє участь адвоката на завершальному рівні попереднього розслідування. Під час ознайомлення зі всіма матеріалами тої чи іншої справи адвокату надається право робити виписки, мати побачення з обвинуваченим наодинці, роз'яснювати йому зміст обвинувачення, обговорювати питання про заявлення клопотань, подавати докази, висувати скарги на рахунок дій та рішень особи, яка провадить дізнання, прокурора, слідчого. Ці права показують універсальну проникливість адвоката у всі сфери суспільного життя. У такій правничій сфері такий вид діяльності і є особливим показником освіченості адвоката, його дотримання Правил адвокатської етики, моральних правил, засад чинного законодавства взагалі.

У цивільному процесі адвокат відповідача має змогу користуватися такими процесуальними засобами захисту як заперечення проти позову та зустрічний позов, право пред'явлення якого має бути реалізоване до початку розгляду справи по суті (Цивільний процесуальний кодекс України. - С.: ТОВ «ВВП НОТІС», 2016-176 с.).

Процесуальним забезпеченням участі адвокатів у судовому засіданні є вчасно отримані від суду повідомлення щодо дня, місця і часу розгляду судом спірної справи, а також про відкладення судом розгляду справи у разі відсутності відомостей, що їм вручені повістки.

Присутність адвоката є обов'язковим елементом, адже у його професійних інтересах роз'яснити суть і основне завдання своїх клопотань і скарг. Безпосередня участь адвоката під час проведення судових засідань і відповідна реакція на всі процесуальні дії суду та сторін у справі дає змогу контролювати проходження такого процесу, робити певні прогнози, покликані на захист інтересів клієнта, включаючи оскарження процесуальних рішень у справі.

Адвокат має змогу скласти заяви, скарги, клопотання, інші правові документи та подавати їх у встановленому законом порядку. У цьому виявляється саме представницька функція діяльності адвоката у правовій сфері. Це право також включає в себе принцип законності, адже у своїй діяльності адвокати повинні складати правові документи керуючись чинним законодавством (Адвокатура України: Книга 1. Організація адвокатури (з практикумом): Підручник у двох книгах / за заг. ред. д.ю.н., проф. заслуженого юриста України С.Я. Фурси та к.ю.н. доцента Бакаянкової Н.М. – 2-ге вид. доповн. і перероб.).

Отже, професійні права адвоката є основним показником гаранту його діяльності, тією нормативною базою, без якої його роль у правовому житті суспільства було б важко оцінити. Вони є показником його діяльності у зносинах із всіма сферами життя суспільства, але в основному направленні на обґрунтування саме з правової точки зору, тобто у відносинах із суб'єктами права, суспільством та державою.

Кандиба Т.Г.

*студентка 5-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ФІДУЦІАРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА

Практика забезпечення громадян кваліфікованою юридичною допомогою набула в сучасному демократичному суспільстві надзвичайно важливого соціально-політичного значення. Сьогодні вдосконалення судового захисту прав і свобод громадян є необхідною умовою формування правової держави. Саме тому в умовах активізації політико-правового життя формування професійної незалежної адвокатури стає одним із пріоритетних напрямів на шляху реформування правової системи в Україні.

Однією з перших ініціатив Уряду в березні 2014 року було саме ініціювання питання розробки нової редакції Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та змін до всіх процесуальних кодексів, щоб привести інститут адвокатури до європейських стандартів.

Законопроект пропонує низку якісних змін. Зокрема, посилення гарантій здійснення адвокатської діяльності, зняття отождолення адвоката з клієнтом, чітке визначення статуту адвоката та пропищення механізмів реалізації прав адвоката. Крім того, адвокатам надаються нові види діяльності, наприклад, фідучіарна діяльність, яка раніше не була прописана в українському законодавстві. Також запроваджується монополія на представництво інтересів громадян у судах виключно за адвокатами в усіх процесах

Фідучіарна діяльність — діяльність адвоката, адвокатського бюро або об'єднання, яка полягає в одержанні та управлінні майном (грошовими коштами, цінними паперами, валютними цінностями тощо) на депозитному або цільовому рахунках від імені та за рахунок клієнта, піклування про фінанси та майно, їх розміщення та управління ними від імені та за рахунок клієнта.

Враховуючи той факт, що запровадження фідучіарної діяльності адвоката в Україні знаходиться лише на початковому етапі, варто проаналізувати законодавчу практику регулювання здійснення цього виду діяльності адвоката в країнах-учасниках Європейського Союзу, оскільки, наявність про європейських прагнень нашої держави скоріш за все призведе до імплементації цих норм.

Основним, спільним для всіх країн-учасниць ЄС, нормативно-правовим актом, що регулює фідучіарну діяльність адвоката є Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства від 1 жовтня 1988 р., п.3.8. якого встановлює правила